

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău din 31 octombrie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2019, în privința inculpatului

Șciuca Alexandru - Ioan XXXXX, născut la XXXXX, originar și locuitor al mun. XXXXX, bd. XXXXX, XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 24.08.2017 - 31.10.2018,
instanța de apel: 05.12.2018 - 24.04.2019,
instanța de recurs: 01.07.2019 - 18.09.2019.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău 31 octombrie 2018, Șciuca Alexandru a fost condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, la 3 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de gestionarea medicamentelor și drogurilor pe un termen de 3 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate inculpatului a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani.

S-a dispus încasarea din contul lui Șciuca Alexandru a cheltuielile judiciare în sumă de 3360 lei.

În rest solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă.

2. Instanța de fond a constatat că Șciuca Alexandru a săvârșit circulația ilegală a drogurilor, în scop de înstrăinare, adică, procurarea, păstrarea, distribuirea și alte operațiuni ilegale cu droguri, săvârșite în scop de înstrăinare și înstrăinarea ilegală a drogurilor sau analogelor acestora, săvârșită de două sau mai multe persoane, în proporții mari, în următoarele circumstanțe:

Șciuca A., împreună și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane în curs de identificare, a intrat în posesia drogurilor (substanței narcotice) cocaina și (substanțe psihotrope) metamfetamină pe care li-a păstrat ilegal, cu scop de înstrăinare până la 09.09.2016, în jurul orei 15³⁰, când aflându-se la domiciliul său din mun. Chișinău, bd. XXXXX, XXXXX, acționând intenționat, a înstrăinat transmițând lui Bambuleac P. un pachetel în care se afla substanța sub formă de praf de culoare surie cu miros specific caracteristic drogului (substanței narcotice) cocaina.

Ca urmare, la 09.09.2016, ora 16⁰² în rezultatul percheziției corporale efectuate de către reprezentanții organului de urmărire penală, asupra lui Bambuleac P. a fost depistat și ridicat pachetelul în care se afla substanța sub formă de praf de culoare surie cu miros specific caracteristic drogului (substanței narcotice) cocaina pe care o primise anterior, în circumstanțele descrise mai sus, de la Șciuca A.

Tot la 09.09.2016, ora 21⁴⁵, în rezultatul percheziției efectuate de către reprezentanții OUP, la domiciliul lui Șciuca A. din mun. XXXXX, XXXXX XXXXX, de pe masa de la bucătărie, a fost depistat și ridicat un pachet cu conținut de masă sub formă de cristale de culoare roz, pe care ultimul o păstra cu scop de înstrăinare.

Conform raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-5311 din 22.09.2016, s-a concluzionat că substanța solidă cu aspect de praf, ridicată de la Bambuleac P. în circumstanțele descrise supra reprezintă cocaina care se atribuie la categoria substanțelor narcotice (droguri), cu masa totală de 0,24 grame, iar raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-5340 din 24.09.2016 concluzionează că substanța cristalină de culoare roz, ridicată de la domiciliul lui Șciuca Al-dru în circumstanțele descrise supra, reprezintă metamfetamină care se atribuie la substanțe psihotrope (droguri) cu masa de 0,09 grame, care conform Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, privind Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, cu modificările aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 43 din 26 ianuarie 2009, constituie substanță narcotică și respectiv substanță psihotropă (droguri) în cantități mari.

Instanța a reținut că inculpatul a declarat că vina o recunoaște parțial.

Totodată, prin prisma cumulului de probe administrate, inclusiv declarațiile martorilor, corpul delict anexat, rapoartele de constatare tehnicoștiințifică și de expertiză nr. 34/12/1-R-5340 din 24.09.2016 și nr. 34/12/1-R-5311 din 22.09.2016, se constată că inculpatul a săvârșit fapta incriminată, ca

circulație ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora în scop de înstrăinare, săvârșită de două și mai multe persoane, în proporții mari, ce se încadrează în latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. b) și f) Cod penal, care prevede pedeapsa cu închisoare de la 3 la 7 de ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani.

Ori, ridicarea de la inculpat a substanțelor psihotrope și stupefiante depistate de către colaboratorii de poliție, nu poate fi apreciată drept circumstanță prevăzută la art. 217 alin. (5) Cod penal, care ar determina liberarea inculpatului de răspundere penală.

La stabilirea pedepsei, instanța a luat în considerare prevederile art. 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, dar a recunoscut vinovăția și s-a căit sincer, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

În ceea ce privește modalitatea de executare a pedepsei, instanța de judecată, călăuzindu-se de gradul prejudiciabil al infracțiunii, de necesitatea de apărare împotriva comiterii astfel de infracțiuni, reținând că aplicarea pedepsei trebuie să contribuie la corectarea inculpatului, să-l rețină de la comiterea unei noi infracțiuni, să dezvolte anumite calități de persoană ce ar respecta legea, că săvârșirea infracțiunii nu reprezenta un incident în viața inculpatului, că acesta a colaborat cu OUP în cadrul altei cauze penale, ce a dus la deconspirarea unei rețele de traficanți de droguri, anterior nu a mai fost tras la răspundere penală, a concluzionat rațională aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal.

În această ordine de idei, instanța a considerat că scopul educativ al pedepsei poate fi atins și fără privarea de libertate a inculpatului, acordându-i o șansă de a se reabilita în fața societății, acordându-i-se o pondere importantă vârstei inculpatului, comportamentului în timpul procesului penal, din care rezultă conștientizarea faptei comise și a consecințelor acesteia, și faptului conlucrării active cu OUP.

3. Procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ina Mălai, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza de art. 217¹ alin. (3), lit. b), f) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de producerea, prepararea experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea expedierea, transportarea, distribuirea substanțelor narcotice, psihotrope sau cu analogele lor pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Apelanta a invocat că, Șciuca A., deși este cetățean al RM, domiciliază permanent și lucrează pe teritoriul altui stat, astfel încât devine practic imposibilă executarea sentinței stabilite de către instanța de judecată, cu toate obligațiile pentru perioada de probă. În aceste circumstanțe, suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite nu își va realiza scopul propus al pedepsei penale, și anume corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane.

Mai mult, amploarea care o capătă din zi în zi fenomenul traficului și consumului de droguri, precum și repercusiunile acestui flagel asupra generației tinere și a societății în ansamblu, practic obligă statul, prin toate pârghiile sale, să reacționeze prompt și dur vis-a-vis de toate infracțiunile din această categorie.

3.1. A declarat apel și inculpatul, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă liberarea de răspundere penală în temeiul art. 217 alin. (5) Cod penal.

Apelantul a invocat că, existența circumstanțelor atenuante precum săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii și la identificarea infractorilor, indicarea sursei de procurare a substanțelor narcotice, precum și lipsa cărorva circumstanțe agravante, fac posibilă aplicarea prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2019, apelurile au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a indicat că, ridicarea de la inculpat a substanțelor psihotrope și stupefiante depistate de către colaboratorii de poliție, nu poate fi apreciată drept circumstanță prevăzută la art. 217 alin. (5) Cod penal, care ar determina liberarea inculpatului de răspundere penală.

Instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal și la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

La individualizarea pedepsei, instanța de fond a ținut cont de cele trei principii care urmează a sta la baza individualizării pedepsei, sancțiunea aplicată inculpatului fiind legală, echitabilă și individualizată.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, pentru care legea penală (în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii), prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar în conformitate cu criteriile enunțate la art. 16 alin. (2) Cod penal infracțiunea se califică ca gravă.

Totodată, instanța de fond just a stabilit în calitate de circumstanțe atenuante, în temeiul prevederilor art. 76 alin. (1) Cod penal, recunoașterea vinovăției și căința sinceră, ori, inculpatul și-a recunoscut vina parțial, a conlucrat cu organele de drept fiind amenințat de figuranții în alt dosar cu privire la circulația ilegală a drogurilor, unde dânsul a dat declarații în calitate de martor, fiind anihilată gruparea care se îndeletnicea cu drogurile, fapt confirmat de martorii Berescu N. și Cazac E.

Totodată conform art. 77 Cod penal, circumstanțe agravante n-au fost stabilite.

Ori, scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate inculpatului va fi pe deplin atins prin menținerea sancțiunii în limitele și în condițiile stabilite de prima instanță.

5. Procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Djulieta Devder, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel în partea ce ține de individualizarea pedepsei aplicate inculpatului, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurenta a invocat că, instanțele de judecată au omis faptul că, infracțiunea comisă se califică ca fiind una gravă, iar caracterul faptei prejudiciabile denotă că în privința inculpatului nu pot fi folosite alte măsuri de constrângere, mai blânde ca închisoarea.

Deși inculpatul a acceptat opțiunea de a fi examinată cauza în procedură simplificată potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, totuși aceasta circumstanță relevantă la stabilirea pedepsei nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă judiciară, ce ar condiționa aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, dat fiind că inculpatul deja a beneficiat de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de sancțiunea normei de care a fost acuzat.

În drept, recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2., 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat au ținut cont de faptul că potrivit rechizitoriului: „*circumstanțe ce ar agrava vinovăția învinuiților lipsesc*”, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, dar nu are antecedente penale, a recunoscut vinovăția și s-a căit sincer, a colaborat cu OUP în cadrul altei cauze penale, ce a dus la deconspirarea unei rețele de traficanti de droguri, că ape o vârstă tânără, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, cât și de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, conform căror la

aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedepșa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cât și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane (*pct. 2., 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanțele au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea doar a acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Este de reținut și netemeinicia argumentului recurenteii că: „*inculpatul a acceptat opțiunea de a fi examinată cauza în procedură simplificată potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, totuși aceasta circumstanță relevantă la stabilirea pedepsei nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă judiciară, ce ar condiționa aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, dat fiind că inculpatul deja a beneficiat de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de sancțiunea normei de care a fost acuzat*”, ori cauza nu a fost judecată în procedura prescrisă în art. 364¹ Cod de procedură penală (pct. 1., 2., 4. din decizie).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 31 octombrie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2019, în privința inculpatului Șciuca Alexandru - Ioan XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 octombrie 2019.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun